

شناسنامه ماده:

ساعات هفتگی	نوع واحد	واحد	نوع ماده	عنوان ماده	کد ماده	دوره	
۲	نظری	۲	تخصصی	اسالیب بلاغی قرآن ۱		کارشناسی	
<p>رشته تفسیر</p> <p>روش تدریس عنوان ها به طور مختصر توضیح داده شود و بیشتر به ذکر و تبیین نمونه های مختلف آنها در قرآن کریم پرداخته شود. در راستای هر موضوع از طلاب خواسته شود نمونه های دیگری را که در کلاس طرح نشده از قرآن استخراج و در کلاس ارایه نمایند.</p> <p>تعریف ماده این ماده درسی، به بررسی روش های مختلف بلاغی در زبان قرآن کریم می پردازد.</p> <p>اهداف ماده</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تطبیق موضوعات مهم علوم بلاغی بر قرآن کریم. ۲- توانایی تشخیص و تعیین نکات بلاغی قرآن کریم و معانی مترتب بر آن. ۳- درک و فهم بهتر مفاهیم کلام الهی. ۴- کشف زیبایی های نهفته در بیان قرآن کریم. <p>دستاوردهای آموزشی</p> <p>با فراگیری این ماده انتظار می رود طلاب بتوانند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- نکات مهم بلاغی قرآن را تشخیص دهند. ۲- مفاهیم قرآن را با دقت بیشتر دریابند. ۳- از زیبایی های نهفته در اسالیب بلاغی قرآن لذت ببرند. 							

جدول ارزیابی و امتحانات:

ردیف	مورد	حداقل	حداکثر	توضیحات
۱	تعريفات، تقسيمات و انواع	٪۱۵	٪۳۰	
۲	اقوال وادله	٪۱۵	٪۳۰	
۳	مناقشه و ترجیح	٪۱۵	٪۳۰	
۴	مثال و تطبیق	٪۱۵	٪۳۰	

مراجع و مصادر:

<p>۱- د. محمد اسماعیل بصل و فاطمه بله ، ملامح نظریة السياق و أثرها فی الدرس اللغوی / مجله دراسات فی اللغة العربية و آدابها-فصلية محكمة، العدد الثامن عشر، صیف ۳۹۳۱هـ/ش/۴۱۰۲م.</p> <p>۲- فطومة لحمادی، مقاله السياق و النص - قسم الادب العربي - جامعة محمد خيضر - بسكرة - الجزائر</p> <p>۳- خالد عبود حمودی الشیخلی، مقاله نظر فی نظریة السياق - الجامعة المستنصرية.</p> <p>۴- محمد عبدالله دراز، النبأ العظيم : ۱۴۲، الدوحة، دار الثقافة - الطبعة : ۱۹۸۵.</p> <p>۵- احمد قاسم كسار، مقاله : التقديم و تأخير فی سورة البقرة / المجلة العالمية لبحوث القرآن</p> <p>۶- السامرائی، كتاب اسرار البيان فی التعبير القرآنی ، ۷۱-۲۴، https:// shamela.ws</p> <p>۷- احمد احمد بدوی، من بلاغة القرآن، القاهرة ، نهضة مصر، ۲۰۰۵م.</p> <p>۸- الخالدي، اعجاز القرآن البياني ۲۵۲، عمان، دارعماد، ۲۰۰۰م.</p> <p>۹- فضل عباس ، اعجاز القرآن / ۱۹۹ و ۲۱۳ ، الاردن.</p> <p>۱۰- السامرائی، التعبير القرآنی، ۷۵، https:// shamela.ws .</p> <p>۱۱- صلاح الخالدي، اعجاز القرآن البياني، ۱۹۹، عمان، دارعماد، ۲۰۰۰م.</p> <p>۱۲- عبد العظيم ابراهيم محمد المطعني، خصائص التعبير القرآنی وسماته البلاغية ۵/۲، مكتبة وهبة الطبعة: الأولى، ۱۴۱۳ هـ - ۱۹۹۲ م.</p>
--

۱۳- علی بن نایف الشحوذ، الإعجاز اللغوی والبیانی فی القرآن الکریم/۱۳، [https:// shamela.ws](https://shamela.ws)

۱۴- زاهر محمد حننی ، المبنی للمجهول فی القرآن الکریم ، مجلة جامعة النخيل للبحوث، عدد ۱، ۲۰۰۷م.

۱۵- محمود بن حمزة الکرمانی ، أسرار التکرار فی القرآن ، دار الاعتصام - القاهرة، الطبعة الثانية ، ۱۳۹۶، تحقیق : عبد القادر احمد عطا

۱۶- علی بن نایف الشحوذ، الإعجاز اللغوی والبیانی فی القرآن الکریم، مكتبة الشاملة، [https:// shamela.ws](https://shamela.ws)

۱۷- أبو بکر عبد القاهر بن عبد الرحمن بن محمد الفارسی الأصل، الجرجانی الدار (المتوفی: ۴۷۱هـ) کتاب دلائل الإعجاز، المحقق: محمود

محمد شاکر أبو فهر

الناشر: مطبعة المدني بالقاهرة - دار المدني بجدة، الطبعة: الثالثة ۱۴۱۳هـ - ۱۹۹۲م، عدد الأجزاء: ۳

سرفصل های ماده:

جلسات هفتگی	موضوعات	مقرر تدریس
هفته اول	جلسه اول : تعریف و آشنایی با درس ، روش کار، معرفی منابع و مراجع مورد نیاز جلسه دوم : سیاق ، تعریف اهمیت ، نظریات بلاغیان قدیم و زبان شناسان جدید ، انواع سیاق ، انواع سیاق در قرآن ، ارایه و بررسی نمونه های مختلف سیاق در قرآن کریم	د. محمد اسماعیل بصل و فاطمه بله ، ملامح نظریة السياق و أثرها فی الدرس اللغوی / مجله دراسات فی اللغة العربية و آدابها- فصلية محكمة، العدد الثامن عشر، صیف ۱۳۹۳هـش/ ۲۰۱۲م فتوامة لحمادی، مقاله السياق و النص - قسم الادب العربي - جامعة محمد خيضر - بسكرة - الجزائر خالد عبود حمودی الشیخلی، مقاله نظر فی نظریة السياق - الجامعة المستنصرية.
هفته دوم	جلسه اول : ادامه سیاق جلسه دوم : ادامه سیاق	د. محمد اسماعیل بصل و فاطمه بله ، ملامح نظریة السياق و أثرها فی الدرس اللغوی / مجله دراسات فی اللغة العربية و آدابها- فصلية محكمة، العدد الثامن عشر، صیف ۱۳۹۳هـش/ ۲۰۱۲م. خالد عبود حمودی الشیخلی، نظر فی نظریة السياق، مجلة البحوث و الدراسات الاسلامية، عدد ۱۶۵، ۲۰۰۶م الجامعة المستنصرية. محمد عبدالله دراز، النبأ العظيم : ۱۴۲، الدوحة، دار الثقافة - الطبعة : ۱۹۸۵
هفته سوم	جلسه اول : تقدیم و تاخیر بررسی تعاریف بلاغی تقدیم و تاخیر، اهمیت و ضرورت فهم آن ، و تأثیر بلاغی آن در متن ، انواع تقدیم و تاخیر با توجه به کاربرد آن در قرآن کریم جلسه دوم : ارایه و بررسی نمونه هایی از انواع تقدیم و تاخیر در آیات قرآن کریم	احمد قاسم کسار، مقاله : التقدير و تأخير فی سورة البقرة / المجلة العالمية لبحوث القرآن السامرائی، کتاب اسرار البیان فی التعبير القرآنی ، ۷۱-۲۴، https:// shamela.ws
هفته چهارم	جلسه اول : ادامه تقدیم و تاخیر جلسه دوم : ادامه تقدیم و تاخیر	احمد قاسم کسار، مقاله : التقدير و تأخير فی سورة البقرة / المجلة العالمية لبحوث القرآن السامرائی، کتاب اسرار البیان فی التعبير القرآنی ، ۷۱-۲۴، https:// shamela.ws صلاح الخالدي ، اعجاز القرآن البياني، ۲۶۱، عمان، دارعماد، ۲۰۰۰م.
هفته پنجم	جلسه اول : ذکر و حذف - بررسی تعاریف بلاغی ذکر و حذف ، اهمیت و ضرورت فهم و تأثیر آن در فهم متن جلسه دوم : بررسی موارد ذکر و حذف در قرآن کریم و تحلیل آنها	احمد احمد بدوی، من بلاغة القرآن، القاهرة ، نهضة مصر، ۲۰۰۵م. الخالدي ، اعجاز القرآن البياني ۲۵۲، عمان، دارعماد، ۲۰۰۰م. فضل عباس ، اعجاز القرآن / ۱۹۹ و ۲۱۳ ، الاردن،
هفته ششم	جلسه اول : ادامه ی بررسی موارد ذکر و حذف و تحلیل آنها جلسه دوم : ادامه ی بررسی موارد ذکر و حذف	احمد احمد بدوی، من بلاغة القرآن، القاهرة ، نهضة مصر، ۲۰۰۵م. الخالدي ، اعجاز القرآن البياني ۲۵۲، عمان، دارعماد، ۲۰۰۰م. فضل عباس ، اعجاز القرآن / ۱۹۹ و ۲۱۳ ، الاردن،

	و...	
هفته هفتم	جلسه اول : تنوع به کار گیری صیغه های مختلف از یک اصل بررسی و توضیح موضوع همراه با مثال و ذکر اقسام آن جلسه دوم : بررسی تنوع صیغه های فعل و تحلیل بلاغی آن	صلاح الخالدي ، اعجاز القرآن البياني ، ٢٧٨، عمان، دارعماد، ٢٠٠٠م. و التعبير القرآني ، ٢٢، https:// shamela.ws
هفته هشتم	جلسه اول : بررسی تنوع صیغه های اسم های مشتق و تحلیل بلاغی آن جلسه دوم : بررسی تنوع صیغه های مصدر و تحلیل بلاغی آن	صلاح الخالدي ، اعجاز القرآن البياني ، ٢٩١، عمان، دارعماد، ٢٠٠٠م. والتعبير القرآني، ٢، https:// shamela.ws صلاح الخالدي ، اعجاز القرآن البياني ، ٣٠٠، عمان، دارعماد، ٢٠٠٠م.
هفته نهم	جلسه اول : (تکرار در قرآن) تبیین و توضیح موضوع ، جایگاه هایی که ادعای تکرار در آن ها شده است جلسه دوم : بررسی آیات و عباراتی که در آن ها ادعای تکرار شده است ١- آیات عقیده ٢- قصه ها ٣- برخی آیات و عبارات	أبو بكر عبد القاهر بن عبد الرحمن بن محمد الفارسي الأصل، الجرجاني الدار (المتوفى: ٤٧١هـ) كتاب دلائل الإعجاز،المحقق: محمود محمد شاکر أبو فهر ص:١٣٢ تا ١٣٤ و ص ٢٣٠ و ٢٨٠ و ٣٢٧ محمود بن حمزة الکرمانی ، أسرار التکرار فی القرآن - الکرمانی ، دار الاعتصام - القاهرة، الطبعة الثانية ، ١٣٩٦، تحقيق : عبد القادر احمد عطا - آیات منتخب (ص...) علی بن نایف الشحود، الإعجاز اللغوي والبياني فی القرآن الکریم، مكتبة الشاملة ، https:// shamela.ws
هفته دهم	جلسه اول : ادامه بررسی آیات و عباراتی که در آن ها ادعای تکرار شده است جلسه دوم : ادامه بررسی آیات و عباراتی که در آن ها ادعای تکرار شده است	فضل عباس، اعجاز القرآن، ٢٣٢، الاردن، صلاح الخالدي ، اعجاز القرآن البياني، ٣١٠، عمان، دارعماد، ٢٠٠٠م.
هفته یازدهم	جلسه اول : ذکر و حذف در قرآن کریم تبیین و توضیح موضوع ، و ذکر نمونه ها و تحلیل آن ها جلسه دوم : ادامه ذکر نمونه ها و تحلیل آن ها	السامرائي، التعبير القرآني، ٧٥، https:// shamela.ws صلاح الخالدي، اعجاز القرآن البياني، ١٩٩، عمان، دارعماد، ٢٠٠٠م. عبد العظيم ابراهيم محمد المطعني، خصائص التعبير القرآني وسماته البلاغية ٥/٢، مكتبة وهبة الطبعة: الأولى، ١٤١٣ هـ - ١٩٩٢ م
هفته دوازدهم	جلسه اول : (فعل مجهول) تبیین و توضیح موضوع و بررسی علت های بلاغی و به کار گیری فعل مجهول ذکر نمونه ها و تحلیل بلاغی آن ها جلسه دوم : ادامه بررسی نمونه های فعل مجهول و تحلیل بلاغی آن ها	علی بن نایف الشحود، الإعجاز اللغوي والبياني فی القرآن الکریم/١٣، https:// shamela.ws زاهر محمد حنني ، المبنى للمجهول فی القرآن الکریم ، مجلة جامعة الخليل للبحوث، عدد ١، ٢٠٠٧م.